

ЄВГЕН САВЧУК (До 60-річчя від дня народження)

Посеред концертного сезону, в лютому 2007 р. академікові відділення музичного мистецтва Академії мистецтв України, лауреатові Національної премії України ім. Тараса Шевченка, народному артистові України, професорові Євгену Герасимовичу Савчуку виповнилось 60.

Концертний сезон Національної заслуженої хорової капели України «Думка», якою ось уже 23 роки керує ювіляр, був у самому розпалі. Позаду залишилися серпневі гастролі до Польщі і Франції. В цьому сезоні вперше у своїй творчій історії «Думка» взяла участь в оперних і концертних театралізованих виставах «Аїда» Дж. Верді та «Карміна Бурана» К. Орфа. З цими програмами у жовтні колектив уперше побував у Мексиці (Монтеррей, Торреон і Мехіко) та Західній Європі в листопаді-грудні (Швейцарія, Франція, Іспанія, Португалія, Бельгія, Угорщина, Словаччина, Чехія, Німеччина).

Поміж зарубіжними поїздками «Думка» активно зустрічалася з київськими слухачами. Спільно з Національним симфонічним оркестром України виконала 13-ту симфонію Д. Шостаковича на слова Євгена Євтушенка, а з симфонічним оркестром Національної філармонії України — 9-ту симфонію Людвіга ван Бетховена.

16 лютого у Великому залі Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського відбувся творчий вечір, присвячений ювілярові, який перетворився на велике музично-хорове свято. У привітаннях взяли участь офіційні представники держави, творчі спілки, провідні музичні колективи, мистецькі навчальні та наукові заклади, хорові диригенти, композитори, музичні діячі, представники духовенства та музичної громадськості. На вечорі було зачитано Указ Президента України про нагородження Є. Г. Савчука високою державною нагородою — орденом «За заслуги» I ступеня, Почесними грамотами Кабінету Міністрів, Міністерства культури і туризму України та Золотою медаллю Академії мистецтв України. Вечір відбувся у винятково теплій, щирій і творчій атмосфері. На закінчення ювіляр схвильовано і щиро дякував усім присутнім за привітання, нагороди і повагу до своєї праці й висловив запевнення у подальшій творчій і суспільній активності очолюваної ним Національної капели України «Думка».

Уже в березні «Думка» вилетіла до Об'єднаних Арабських Еміратів, потім до Італії. У Києві виступила в концерті пам'яті відомого хорового диригента В. Мальцева, а в квітні здійснила запис на компакт-диск нового великого хорового твору *а капела* «Літургічні піснеспіви» українського композитора М. Шуха. У травні в Колонному залі Національної філармонії України з великим успіхом відбулася довгоочікувана прем'єра ораторії відомого українського композитора О. Костіна «Йосиф Флавій: пори року». В тому ж таки травні капела відвідала Польщу й Іспанію («Всенощное бдение» С. Рахманінова і опера Дж. Верді «Аїда»), а у Києві взяла участь у заходах з відзначення 75-річчя Київської області (Національний палац «Україна») та 125-річчя видатного українського композитора Кирила Стеценка (с. Веприк Київської області). Травень завершився у залі Національного театру опери та балету виконанням грандіозного шедевр світової музики — 8-ї симфонії Г. Малера спільно з хоровими колективами Українського радіо, камерним хором «Хрещатик», Великим дитячим хором Українського радіо, групою солістів Київської й Одеської опер та симфонічним оркестром Національної філармонії під керівництвом М. Дядюри.

Завершальний місяць сезону виявився не менш насиченим, цікавим і художньо якісним. 10 червня в рамках фестивалю «Золотоверхий Київ» у Колонному залі Національної філармонії України відбулася світова прем'єра «Літургічних піснеспівів» М. Шуха. Прем'єра про-

йшла з величезним успіхом, що засвідчили довгі і захоплені овації авторові, капелі «Думка», і особливо її керівнику і ювіляру Євгенові Савчуку. Під час виконання Євген Савчук показав бездоганну філігранну роботу як хормейстера, так і концертного диригента-виконавця. Разом з диригентом капела звучала як єдиний натхненний організм. Наповнюючи Колонний зал філармонії м'яким гнучким звуком, «Думка» не залишила байдужою жодної художньої душі.

Через чотири роки у тому ж таки залі звучав монументальний шедевр світової класики — «Реквієм» Дж. Верді, виконаний спільно з симфонічним оркестром Українського радіо. І на завершення, 22 червня, численні шанувальники мистецтва «Думки», Євгена Савчука та хорového співу зібралися на заключний концерт — закриття сезону. Звучала знаменита і надзвичайно популярна у світі «Карміна Бурана» К. Орфа. Капела «Думка», солісти і Національний заслужений симфонічний оркестр під орудою В. Сіренка були бездоганними, творчо натхненими, віртуозними і надзвичайно емоційними. Довго не затихали гарячі овації піднесених і вдячних слухачів!

Таким був концертний сезон ювілейного 60-го року від дня народження Євгена Савчука. І таким насиченим за останні десять років були всі його творчі сезони. Репертуар капели величезний за обсягом і розмаїтий за стилем. Немає такого хорového твору, який не міг би виконати цей колектив. «Думка» вийшла на світовий професійний рівень і є одним з кращих хорových колективів Європи, про що свідчать відгуки у зарубіжній пресі, а також визнання знаменитою німецькою фірмою «Дойче Грамофон» «Всенощної» С. Рахманінова кращим записом у номінації хоровой музики *а капела* 2000 р. та висунення компакт-диска з твором В. Сильвестрова «Реквієм для Лариси» на престижну в усьому світі премію «Греммі» (вперше в Україні!).

Хочеться відзначити постійно високу творчу форму, працьовитість й універсальність провідного українського академічного хору, якому підвладні такі великомасштабні полотна, як бетховенські «Меса Солемиї» та 9-та симфонія, симфонії Г. Малера, реквієми Дж. Верді, Г. Берліоза, «Кредо» К. Пендерецького чи тонкий спів *а капела* музики Д. Бортнянського, А. Веделя, М. Березовського, С. Рахманінова, К. Стеценка, М. Леонтовича, О. Кошиця, Б. Лятошинського, наших сучасників — Є. Станковича, В. Сильвестрова, Лесі Дичко, включно з обробками українських народних пісень. Безумовно, тут присутня велика праця, вдумливість, досвід і професіоналізм Є. Савчука. Однією з унікальних рис ювіляра, яка вирізняє його серед інших хорových диригентів, є вміння заглибитись у творчий задум композитора, знайти ті художні барви, яких у нотах не написано, зробити твір яскравим, емоційно насиченим. Тому виконання кожного твору (особливо *а капела*) стає святом хоровой музики.

До свого ювілею Євген Савчук підійшов у розквіті творчих, духовних і фізичних сил, з величезним багажем репетиційного, концертного і репертуарного досвіду, практичної організації хоровой справи і громадської діяльності.

Упродовж 30 років Євген Герасимович викладає й успішно завідує кафедрою хорového співу НМАУ ім. П. І. Чайковського. Його випускники працюють по всій Україні і з вдячністю згадують свого вчителя, його уроки. Саме таким повинен бути Учитель, який уміє і знає, чому і як треба вчити.

Євген Савчук є дійсним членом Академії мистецтв України, секретарем Всеукраїнської музичної спілки, головою Хорového товариства ім. Леонтовича, головою Київського обласного відділення Всеукраїнської музичної спілки.

Насичена і багатогранна діяльність. Напевне, саме такою і повинна бути місія Майстра!

Галина КАЗАЧИНСЬКА-САВЧУК
мистецтвознавець